

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Przedmowa i założenia metodologiczne	15
Rozdział I	
Podstawowe zasady wymiaru sprawiedliwości	23
1.1. Bezstronność i niezawisłość sędziowska	23
1.2. Ujęcie konstytucyjne	30
1.3. Przepisy ustrojowe	31
1.4. Aksjomaty etyczne	33
1.5. Współczesna kultura prawna	35
Rozdział II	
Kształtowanie się instytucji wyłączenia sędziego – rys historyczny	38
2.1. Prawo rzymskie i okres pojustyniański	38
2.2. Epoka średniowiecza	41
2.3. Epoka nowożytna	42
2.4. Okres zaborów	46
2.4.1. Zabór pruski	46
2.4.2. Zabór rosyjski	48
2.4.3. Zabór austriacki	52
2.5. Wyłączenie sędziego w ustawodawstwie polskim XX wieku	54
2.5.1. Przepisy konstytucyjne	54
2.5.2. Przepisy o ustroju sądów	55
2.5.3. Dawny kodeks postępowania cywilnego	58
Rozdział III	
Uwagi prawnoporównawcze	61
3.1. Wyłączenie sędziego w świetle prawa do rzetelnego procesu. Uwagi ogólne	61
3.2. Wyłączenie sędziego w prawie międzynarodowym	62

3.3. Wyłączenie sędziego w orzecznictwie ETPC	70
3.4. Prawo francuskie	78
3.5. Prawo niemieckie	83
3.6. Prawo włoskie	87

Rozdział IV

Wyłączenie sędziego w polskim kodeksie postępowania

cywilnego z 1964 r. Uwagi ogólne	91
4.1. Wprowadzenie	91
4.2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy wyłączenia	92
4.3. Rodzaje wyłączenia sędziego	100

Rozdział V

Wyłączenie sędziego z mocy ustawy ..... 111 |

5.1. Uwagi ogólne	111
5.2. Wyłączenie sędziego z mocy art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c.	113
5.3. Wyłączenie sędziego z mocy art. 48 § 1 pkt 2 k.p.c.	128
5.3.1. Małżeństwo jako podstawa wyłączenia sędziego	129
5.3.2. Pokrewieństwo i powinowactwo jako podstawa wyłączenia sędziego	135
5.3.3. Podsumowanie	143
5.4. Wyłączenie sędziego z mocy art. 48 § 1 pkt 3 k.p.c.	145
5.4.1. Uwagi ogólne	145
5.4.2. Przyniesienie jako podstawa wyłączenia sędziego	147
5.4.3. Opieka i kuratela jako podstawy wyłączenia sędziego	161
5.5. Wyłączenie sędziego z mocy art. 48 § 1 pkt 4 k.p.c.	176
5.5.1. Uwagi wspólne	176
5.5.2. Radcostwo prawne jako podstawa wyłączenia sędziego	182
5.5.3. Pełnomocnictwo jako podstawa wyłączenia sędziego	187
5.6. Wyłączenie sędziego z mocy art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c.	204
5.6.1. Uwagi ogólne	204
5.6.2. Sprawy, w których w instancji niższej sędzia brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia	206
5.6.3. Sprawy o ważność aktu prawnego	234
5.6.4. Sprawy, w których sędzia występował jako prokurator .	239
5.7. Wyłączenie sędziego z mocy art. 48 § 1 pkt 6 k.p.c.	242
5.8. Wyłączenie sędziego w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania	255

Rozdział VI

Wyłączenie sędziego z mocy orzeczenia sądu	273
6.1. Uwagi ogólne	273
6.2. Integralność przepisu art. 49 k.p.c. i zasad konstytucyjnych	275
6.3. Różnice w ujęciu przesłanek względnych na tle ustaw proceduralnych	277
6.4. Przepis art. 49 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji z 2009 r. ...	279
6.5. Nowelizacja przepisu art. 49 k.p.c. i jej geneza	293
6.6. Wątpliwości co do bezstronności sędziego w danej sprawie	297
6.7. Udzielanie niezbędnych pouczeń jako zagrożenie bezstronności	304
6.8. Legitymacja do wszczęcia postępowania o wyłączenie sędziego	313
6.9. Wniosek a żądanie wyłączenia sędziego	317
6.10. Obowiązki sędziego podlegającego wyłączeniu	337
6.11. Wniosek o wyłączenie sędziego zgłoszony w złej wierze	351
6.12. Ponowny wniosek o wyłączenie sędziego	364

Rozdział VII

Przebieg postępowania o wyłączenie sędziego	395
7.1. Wprowadzenie	395
7.2. Pojęcie sądu, w którym sprawa się toczy	396
7.3. Pojęcie sądu przełożonego	405
7.4. Rozstrzygnięcie	410
7.5. Zaskarżalność	418
7.5.1. Zaskarżalność postanowień wydanych przez sąd pierwszej instancji	418
7.5.2. Zaskarżalność postanowień wydanych przez sąd drugiej instancji przed nowelizacją kodeksu postępowania cywilnego z 2011 r.	429
7.5.3. Zaskarżalność postanowień wydanych przez sąd drugiej instancji po nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego z 2011 r.	437
7.6. Konsekwencje niewyłączenia sędziego	446
Wnioski końcowe	457
Wykaz literatury	469